

zvesti in naj nam le odkrito poročajo o vsem, kajti za nas so informacije velevažne, četudi vsega iz obrazloženih vzrokov ne moremo spraviti v javnost.

Toliko smo hoteli reči, da nam nihče ne bo pozneje očital, da smo perfidni in zahrbtni.

Kdor drugim jamo koplje, sam v jamo pade.

Na podlagi tega, kar se v Wisenjakovih računih nam Mezgovčanom ni prav zdelo, napravili smo pritožbo na občinski odbor. Z dopisom z dne 21. januarja 1900 dobili smo odgovor podpisan od Wisenjaka, Andraža Klajžar, Tomaža Šegula, Franca Mikša, Antona Brumen, Franca Janžekovič, Franca Tobias, Jakoba Petek, Antona Zagoršek, Franca Vajda, Petra Zorko, Janeza Petek. V tem odgovoru pravijo, da so v seji dne 21. prosinca vse dobro pretresli, da niso našli nobene krivde pri računu, marveč je vse v dobrem redu. S takim odgovorom Mezgovčani niso mogli biti zadovoljni, tem manje, ker se v prvi točki trdi, da so bile pobotnice računu priložene — (bili so štirje Mezgovčani naenkrat navzoči, pa njih nobeden ni videl!) — v deseti pa, da je Franc Roškar dolg plačal, da pa je račun sklenjen in se znesek ne more notri staviti. Pritožili so se na deželni odbor, in prosili, da ta pošlje komisarja, kateri naj račune občine Slomi pregleda. Deželni odbor ni ustregel tej prošnji, izročil je stvar okrajnemu odboru, kateri je poklical župana Wisenjaka na odgovor. Župan je dal odgovor. Potem pa je hitro ovadbo napravil proti Mezgovčanom na kazensko sodnijo in je »ponižno prosil za obravnavo radi obrekovanja.« Ker ta ovadba sodniji ni bila jasna, njo je župan Wisenjak sam na zapisnik tako popravil, da je tožil Mezgovčane radi razžaljenja časti, ker so ga isti v ovadbi pri deželnem odboru v Gradcu po krivem obdolžili uradnega poneverjenja. Pri prvi razpravi je tirjal obsodbo deveterih Mezgovčanov. Sodnik mu ni mogel ugoditi, ampak je razpravo preložil. Pri drugi razpravi je Wisenjak tirjal, da plača vsak Mezgovčan 25 gld. kazni, vsi skupaj vse stroške, da napravijo neko izjavo. Mezgovčani se niso vdali. Ostali so pri tem, da občinski račun za leto 1899 ni v redu, ker zaslužek za trije dne 3. prosinca t. l. ni bil vpisan, ker so bile izpuščene obresti, ker se ni vpisal od Franca Roškar plačan znesek. Johan Wisenjak je tajil, da bi bil pozneje, t. j. po 3. prosincu te občinske račune popravil, in je trdil, da od Franca Roškar prejetega zneska ni mogel več vpisati, ker je bil račun dne 31. dec. že sklenjen! Povedal pa ni, zakaj ga ni sproti vpisal, ali vsaj meseca decembra, ko je za to bilo dovolj časa! Skliceval se je na odbornike, posebno na Antona Zagoršek, kateri je na računu podpisan kot »kasir«, trdeč, da bodo ti vse njegove navedbe potrdili. In res, sodnik je razpravo v drugič preložil! K tretji razpravi je prišel odbor občine Slomi. Kot priča je prvi izpovedal »kasir« Zagoršek. O računu ni vedel prav nič gotovega, ni sprejemal nikoli denarja, denarja, nikoli izplačeval, ključ kase je izročil že davno županu Wisenjaku, ker on posla ne razumē; vendar je račune podpisal kot kasir. Tudi drugi zaslišani občinski odborniki slomski niso mogli tega pod prisego potrditi; Wisenjak je slednjič sam privolil, da se večina odbornikov ni zaslislala, od tožbe pa ni hotel odstopiti, akoravno mu je sodnik to svetoval. Mezgovčanom ni hotel priznati, ker se ga nismo bali, ampak se pritožili na deželni odbor za naše pravice. Sodnik je moral soditi; odklonil je tožbo Wisenjaku in vse obtožene Mezgovčane popolnoma oprostil. Ko je sodnik razloge sodbe povedal, povedal je tudi gosp. Johanu Wisenjaku, da ima vsak davkoplačevalec pravico, se pritožiti zoper občinske račune, da to nikakor ni obrekovanje ali razžaljenje časti; da so imeli

Mezgovčani povod, pritožiti se, ker je razprava pokazala, da pri računih za občino Slomi za l. 1899 ni bilo vse v redu itd. Tako se je končala tožba, s katero je hotel predstojnik Johan Wisenjak devet kmetov iz Mezgovca »pritisniti« za 225 gld. in stroške! To si bomo zapomnili mi; naj si pa zapomnijo tudi vsi drugi, da bodo znali posvetiti Wisenjaku, kadar se pri njih oglasi kot »kmet« zaradi volitve, ali kot kurator Ptujčanov.

Tudi to se ne sme pozabiti, da se je Wisenjak pri sodniji izgovarjal, da ni mogel v sobi ostati, ko so Mezgovčani račune pregledovali, ker je bila njegova žena na smrt bolna (in je rekel »zu die tod krank«), da pa Mezgovčanom o tem doma ni vedel ničesar povedati, čeravno bi imeli mi z njim in njegovo ženo gotovo toliko usmiljenja, da bi bili šli domu in bi bili drugokrat spet prišli. Mezgovčanom je Wisenjak, ko so pregledovali občinske račune, postavil po dne luč na mizo — v zasmehovanje. Mi mu svetujemo, naj sedaj posveti v jamo, katero je drugim kopal, v katero pa je sam padel! —

Politični ogled.

Volilno gibanje. Vse kaže, da Francelj Girstmayer v svojem dosedanjem volilnem okraju ne bo več izvoljen. Volilci ga ne marajo, ker bi radi imeli boljšega poslanca. Radovedni smo, ali bo se sedaj Francelj prišel zopet slovenskim kmetom ponujati. Potem ga naj le vprašajo, zakaj je pomagal na Dunaju delati nemir v zbornici, da na ta način tudi skrbni poslanci niso mogli ničesar storiti za kmeti. Sicer pa ne kaže, da bi Slovenci sprejemali take poslance, katerih Nemci več nočejo. — V Trstu so slovenski delavci na južni železnici ustavili delo. Socialni demokrati so porabili to priliko, se postavili za delavce ter se jim nalagali da so slovenski tržaški voditelji za hrbtnom z Židi mešetarili. To sumničenje je Slovincem v Trstu obtežilo stališče za volilno borbo. — Nasprotniki Pogačnika, dosedanjega poslanca gorenjskih kmetijskih občin na Kranjskem so raznesli vest, da bo proti njemu kandidiral njegov tovariš v klubu Povše. Pa ni res, to se je pisalo samo, da se naredi kaka zmešnjava.

Večina v prihodnjem državnem zboru. Zastopniki Jugoslovanov, konservativnega češkega veleposestva in katoliškega centra so imeli dne 22. oktobra na Dunaju posvetovanje o postopanju teh strank v bodočem državnem zboru. Gotovo je, da bodo imenovane skupine v prihodnjem državnem zboru zopet združene in da se bodo trudile na vse moči, da se obnovi prejšnja državno-zborska večina. Toda starega, nezanesljivega Poljaka Javorskega si ta večina ne bo smela več voliti načelnikom.

V Nemčiji je odstopil državni kancelar princ Hohenlohe, ker je bil prestar in vročerknemu cesarju premalo bojaželjen. Na njegovo mesto je prišel dosednji vodja zunanje politike grof Bülow.

Holandska kraljica Viljemina se je zaročila z vojvodom Henrikom Meklenburg-Sverin.

Visoka bolnika. Saški kralj je nevarno obolel. — Nemška cesarica, udova je na smrt zbolela.

Volitve v angleško spodnjo zbornico so završene. Izvoljenih je 332 konservativcev, 68 liberalnih unionistov, 187 liberalcev in zastopnikov delavcev ter 82 irskih nacionalistov. Vladna večina znaša le 120 glasov.

Buri vstrajajo! Transvalsko poslaništvo v Bruslju javlja, da bodo Buri vstrajali v boju, če treba tudi na leta. Boj bode končan, ko bodo vsi Buri poraženi. Burski general Dewet je izdal proklamacijo, v kateri izjavlja, da bo dal ujeti vse Bure, ki se ne bodo ho-

teli dalje boriti. To je Angleže tako ustrašilo, da njihovi listi zahtevajo, naj se vsem Burom, ki so še ostali v Pretoriji, takoj zarubi premoženje, ker sicer bi utegnili premožnejši Buri iz Pretorije podpirati dolgotrajno vojno.

Dopisi.

Iz Maribora. (»V Ljubljano jo dajmo!«) Naš mestni magistrat je sicer hotel prepričati, da bi je ne dali v Ljubljano, pa smo jo vendar dali. V soboto je namreč magistrat prepovedal, da se dne 21. oktobra ne sme v »Narodnem domu« igrati Ogrinčeva veseligrada »V Ljubljano jo dajmo«. Pa odboru naše čitalnice ta prepoved ni bila nič všeč in se je pri namestništvu pritožil zoper to prepoved. Pomagalo je. V nedeljo je že vedel naš magistrat, da namestništvo ni njegovega mnenja, prepoved je bila preklicana in v Narodnem domu so igrali »V Ljubljano jo dajmo!«. Dež je lil v nedeljo večer, v kljub temu se je zbralo še lepo število gledalcev pri predstavi. Najbolj je ugajal pri igri seveda šaljivi Srebrinov hlapec Pavel. Pa je tudi igral tako spretno, da ga je bilo veselje gledati. Srebrinova žena Rotija je bila uzorna v svoji ulogi kot skrbna, za srečo svojega otroka čuteča in zavzeta žena. Tudi značaj njenega moža, trmastega, v globini srca pa vendar le dobrega slovenskega bogataša, se je izborno izvajal. Ljubezniva in živahna Marica si ni osvojila samo srca dr. Mirka Snoja, ni omehčala samo svojih skrbnih starišev, ter si pridobila s svojim izrazitim igranjem tudi priznanje in naklonjenost gledalcev. Istotako je ugajal njen srečni zaročenec dr. Mirko Snoj. Samo z dekle Nežo je bil križ. Morala bi igrati ujedljivo žensko, ki hoče nepoklicana tudi ob vsaki nepripravi priložnosti kazati svojo strogo vernost, samo da bi sebe povzdigovala in druge poniževala. Ako bi se uloga igrala resno, naravno, dobro, nihče ne bi ugovarjal. Toda uloga se ravno pri govorih o svetih rečeh ni igrala resno in zato se z ulogo ni obsojal značaj Nežin, ampak smešne so postale le resne in svete reči. Žal, da se je to zgodilo!

Ker pa menimo, da v tem ni bilo od nobene strani kakega namena, prosimo le, da se v prihodnje pri takih stvareh bolj pazi. Zelebi bi ob tej priliki, da se tudi nekateri neumestni izgovori, med te prištevamo tudi one o advokatskem stanu, izpuste, ker itak za celotni utis niso potrebni, a žalijo pa le. Vsak stan je častivreden, četudi tuintam vsak posameznik ne. Sicer pa moramo izreči svojo zahvalo tudi intendanci, ki s tolikim trudom skrbi za našo zabavo. Vemo, da je kritikovati lahko, za to pa tembolj cenimo delo onih za kulisami skritih sil. Da bi zopet kmalu gledali uspehe njihovih skrbi in trudov!

Sv. Pavel pri Preboldu. Pretečeno nedeljo smo obhajali tukaj Slomšekovo slavnost. Zbralo se je toliko domačega ljudstva, da je bila prostorna sobana pri peku čisto premajhna. Po običajnem pozdravu se spomni prvi govornik najprej presvitlega cesarja, kojega 70letnico letos obhajamo in preide na Slomšekovo stoletnico, opiše njegova mlada leta, ki so polna podučljivih nauk za otroke in stariše in govori potem bolj obširno o Slomškovi ljubezni do maternega jezika, ki ni bila samo narurna ljubezen, ampak je imela vzrok v njegovi skrbi za pravi blagor Slovencev: materni jezik je varuh sv. vere. Dve reči so nam potrebne, kakor dve očesi: materni jezik in sv. vera. Potem govori o Slomškovem delovanju za povzdigo dobre slovenske književnosti. Ta zasluga je tem večja, ker vemo, kako potrebno je dandanes dobro berilo. Drugi govornik gsp. učitelj Pečar je imel podučljiv govor za sadjarje. Nato so solarji deklamovali nekaj mičnih Slomškovih pesmi: Angelj varuh, Veselja dom, Boštjan goljfan, najboljši vince, zvonček vesti, pohvala sv. križa, slaba tovaršija, mlado jagnje, predica, in slednjič so igrali zapuščena si-

rota. Te pesmi so bile najlepši opis njegovega blagega duha — tem lepši, ker smo jih slišali iz ust nedolžnih otrok. K sklepu pa je bil srečolov. Ljudje so se zadovoljni vrnili na svoj dom.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Cenjenim našim naročnikom!

Kdor je nov naročnik in nam kaj pošilja, naj to izrecno pove. Ta mali trud nam mnogo mnogo dela prihrani, ker smo z delom itak preobloženi. — Stari naročniki naj izvolijo blagohotno pri pošiljateljstvu naročnine, pri reklamacijah itd. zapisati število, ki je zapisano na adresnem zavitku. — Reklamacije v odprtih pismih so poštne proste. — Nekateri naročniki dolgujejo naročnino že po več let. Kdor list redno sprejema, podaja se v dolg in se zaveže s tem dolg poravnati vsaj do konca leta. — Ako bi kedo list po dvoje dobival, naj enega vrne. Istotako naj list vrne, kdor noče več biti naročnik. — Prosimo uljudno, naj se uvažajo ta naša navodila! Naročnina pod 1 krono se navadno ne sprejema. Ali radi važnosti ravno sedanjih državnozborskih volitev sprejememo izjemoma tudi nove naročbe za mesca november in december: 70 vin. (poštne znamke v zapečatenem pismu).

Upravništvo.

Za volilno dobo. Prosimo somišljenike prav iskreno, naj nam pridno poročajo o volilnem gibanju. Vsaka posameznost je zanimiva, in četudi ni za javnost, vendar važna in poučna za nas. Na vprašanja o volitvah volilnih mož odgovorimo prihodnjic. Somišljeniki, pazite na občinske razglase.

Imenovanje. Finančno ravnateljstvo je imenovalo finančnega koncipista g. dr. Josipa Povaleja v Mariboru finančnim komisarjem ter gsp. dr. Valentina Kermavnerja davčnim nadzornikom, ob v IX. činovnem razredu.

Zahvala. Gosp. dr. Jurtela blagovolil je polenski šoli štirideset kron podariti, za kar mu šolsko vodstvo in krajni šolski svet tem potom najprisrčnejšo zahvalo izrekata.

Notarsko službo v Šošanju opravlja kot namestnik gsp. notar Baš iz Celja, tako dolgo, da bode nov notar postavljen na to mesto, ki je razpisano do 4. novembra.

Ljudsko štetje. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru nam je poslalo ta-le odlok: Ker se mora pri ljudskem štetju v januarju 1901 starost in pristojnost vsake pojedine osebe natanko zapisati, se vsakdo pozivlje, da si že sedaj svoj krstni list in domovnico, oziroma delavsko ali poselsko knjigo ali pa izkazno listino priskrbi, katere se bo morale komisarjem za ljudsko štetje pokazati. Posebno se pozivljejo gospodje posestniki hiš, očetje družin in delodajalci, da skrbijo za to, da se morejo komisarjem za ljudsko štetje natančni in zanesljivi podatki o starosti in pristojnosti hišnih prebivalcev, družinskih članov in poslov naznaniti. Delodajalci, kateri dajajo delo osebam brez delalske ozi-

roma poselske knjige, se bodo po obstojnih postavnih predpisih strogo kaznovali.

Iz šole. V risarsko šolo na Dunaj je odšel učitelj celjske okoličanske šole gsp. E. Šmorancer. Gospica Adela Fabiani pride v Leskovec, Zof. Praprotnik k št. Andražu v Slov. gor., M. Voltar k Sv. Janžu na dr. p., gsp. K. Kobale v Novocerkev. V pokoj gre gsp. učitelj J. Kunštič v Trbovljah.

Tiskovni pogrešek. V zadnji številki se nam je ukradel v drugi članek neljub tiskovni pogrešek. Stati bi moralo, da Wisenjak računi za pisarno 5 gld., ne pa 59, kakor je stalo.

Ljutomer. V tukajšnjo šolo realko se bodo sprejemali učenci v soboto dne 3. novembra ob 9. uri predpoldne v stari šolski sobi na glavnem trgu v Ljutomeru. Vsaki učenec, kateri vstopi na novo, naj s seboj prinese zadnje šolsko naznanilo.

Iz Savinjske doline se nam poroča, da se ondi nekateri naročujejo na »Štajerca«, ker je ta tako po ceni. So pa to večinoma taki ljudje, ki so somišljeniki »Rdečega praporja« in »Rodoljuba«. Kako naglo se najdejo lepi bratci! Nekateremu človeku je pač vsak list dober, samo da čez duhovnika vleče! Bog ve, če se bodo ti bratci tudi pri volitvah znašli!

Iz Vuzenice se nam poroča, da so širili nemški listi neugodne reči o tamošnji občinski blagajni. Vsled tega je poslal deželni odbor gsp. Erberja in Kresniga na preiskavo, ki pa sta našla občinsko blagajno v popolnem redu.

Mrtvega so našli dne 22. oktobra jutraj pod stolpom cerkve sv. Jožeta v Studencih pri Mariboru delavca Sabernika. Vzrok nagle smrti neznan.

Trgatev v okolici Konjic je končana. Vinogradniki so dosti manj nabrali, kakor so spomladi pričakovali. Kaphica je izvrstna. V Špitaliču pri Konjicah so pa imeli tako izvrstno trgatev, kakor že dolgo ne.

Na Bučah se je ponesrečil na rožnovensko nedeljo cerkveni strelec Eržovar. Nabijal je možnar z vso silo tako, da se je vnel smodnik in je nastal grozni pok. Strelcu je smodnikova sila razdrapala obraz in ga močno poškodovala.

Občinske volitve v št. Jakobu v Slov. goricah se bližajo. Vsa znamenja kažejo, da bo Škofu odklenkalo. V »Slov. Gosp.« bomo postavili potem Gregi lep spomenik!

V volilnem okraju Ptuj-Ljutomer se bo v sredini meseca novembra predstavljali volilcem njih kandidat gsp. dr. M. Ploj.

Iz ormoške okolice. Ormoški Nemci so dosegli, da imajo svojo nemško šolo. Poslopje je gotovo in sedaj se bode v kratkem s pomočjo njihovih somišljenikov na slavnostni način isto otvorilo. Vse je dobro, privoščimo jim, da imajo sami zase nemško šolo, naj bi le okoličanom s tem ne bili napravili toliko stroškov, da si moramo sedaj sami postaviti šolsko poslopje. (No bar bomo imeli tudi svojo) oni pa pri tej priložnosti ljudem vse drugače obračajo. Glejte jih, sedaj se potrebujejo šolarjev in ker imajo nemških premalo, lovijo tuje in to iz okolice in sosednih far, obetajo jim vse forme. Pravijo, saj naša šola ne bode nemška, temveč le nemško-slovenska, okoliška pa slovensko-nemška, le k nam pridite. Oznaniti so dali, da bodo v nedeljo zapisovali iste, ki hočejo vstopiti v njihovo mestno »ekstra« šolo. Ljubi »Slov. Gospodar«, pridi tedaj v nedeljo teh narodnih Judežev gledat, katerim je šola, kakor je bila do sedaj, premalo, in kateri bodo svoje otroke šli prodajati Nemcem. Sramota vsim! Žal, da jih je več takih, ki morajo ormoške purgarje ubogati in storiti, kar oni želijo. Bog bodi z nami in nas varuj takšnih prijateljev, bodemo že tudi svojo reč dosegli, ker je pravična.

Iz Jarenine. Kljub silno neugodnemu vremenu še je vendar došlo precej vrlih mož

na nedeljski shod jareninskega političnega društva. Društveni predsednik se je v svojem pozdravnem nagovoru spominjal 70letnice svitlega cesarja in povdarjal pomenljivost letošnjega leta, v katerem obhajamo Slovenci stoletnico škofa Slomškega in pesnika Prešerna, ki sta s svojim delovanjem utrdila obstanek Slovencev in utemeljila vsestranski narodni in kulturni razvoj in napredek našega naroda. Omenil je najveličastnejšega in najimenitnejšega zbora v tem letu, II. slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani, ki je vsem dobrosmiselnim Slovincem podal načela in vodila edinoprava, po katerih bi se naj tudi v bodoče uravnalo življenje in delovanje posameznikov, kakor tudi celega naroda slovenskega. — Najprej se je vršil društveni občni zbor. Poročilo o društvenem delovanju v drugem letu društvenega obstanka je bilo sila zanimivo. Društvo je imelo v tem letu v osmih župnijah svojega delokroga 167 udov, 24 več nego prvo leto. Dohodkov je 130 kron 50 vin., stroškov pa 68 kron 70 v. Priredilo je 8 političnih shodov, na katerih je bilo govorjenih 24 govorov; na shodih so nastopili poleg drugih kot govorniki tudi štirje kmečki posestniki, na kar je društvo posebno ponosno. S shodom v Jarenini in pri Sv. Jakobu lansko jesen je društvo [doslej], da ste se ustanovili v obeh župnijah kmetijski zadrugi; na štirih shodih letošnjega leta pa se je soglasno odobrilo od vsakokrat mnogobrojnih navzočih volilcev izstop naših poslancev iz deželnega zbora. Poslanec Robič je na letošnjih društvenih shodih poročal trikrat, poslanec Lendovšek pa dvakrat. Društvo je to leto ustanovilo eno novo ljudsko knjižnico ob meji, lani ustanovljene pa še je založilo z večjim številom knjig. Poročilo je bilo vsprejeto s splošnim odobravanjem. Na to je bil s vsklikom izvoljen novi odbor. Po skončanem občnem zboru nastopi kot govornik učni prefekt A. Korošec iz Maribora, ki v poljudnem govoru kaj jasno razpravlja naše gospodarske razmere. Končal je z besedami, naj kmetje-volilci tirjajo od svojih kandidatov za drž. zbor, da se vsi odločno zavzamejo za kmečke koristi in se potegujejo za izboljšanje žalostnih razmer na kmetih. Govorniku ves zbor izreče zahvalo za vrlo podučne besede. Za njim spregovori namesto zadržanega kmeta Roškarja o letošnjih državnozborskih volitvah društveni predsednik. Važne so te volitve. Naša kandidata v kmečkih občinah in v peti kuriji, prof. Robič in kmet Mlakar, zaslužita popolno naše zupanje. Treba vse storiti, da bo prof. Robič izvoljen še z večjo večino glasov kot l. 1897, kmet Mlakar pa da zmaga v peti skupini. Volitvena pravica je imenitna, zato jo treba izvrševati, treba pa vsikdar dobro voliti, voliti zanesljive, krščansko-narodne moze. Govornik razne neumestne, prazne izgovore pobije in še povdarja, da je slabo voliti, voliti veri nasprotni ljudi, greh. Dobro voliti tirja od nas ljubezen do vere, do slovenske domovine, da svitlega cesarja. Zato naj bi vsi volilci polnoštevilno prišli na volišče. Sedaj govorimo, delajmo; po slabo izpadlih volitvah je zastoj tožariti. Tudi ta času zelo primeren govor so poslušalci z zanimanjem poslušali in navdušeno odobraval. Predložene resolucije so bile med viharim pritiranjem sprejete. Končno predsednik zaključil zbor z živio-klici na papeža in cesarja.

Resolucije političnega shoda v Jarenini. 1. Geslo »Proč od Gradca!« ostani stalno v našem programu. Kar imajo že Nemci na Češkem, deloma tudi Lahi na južnem Tirolskem, moramo dobiti tudi južnoštajarski Slovenci, namreč: slovenske oddelke pri vseh deželnih uradih in deželnih napravah in naposled še narodne kurije, da bomo Slovenci v slovenskih zadevah sami odločevali. 2. Na novo izvoljeni slovenski državni poslanci naj zopet osnujejo s Hrvati in Rusini skupen klub na krščansko-narodni podlagi. 3. Shod opozarja vse južnoštajarske Slovence, naj vsepovsod odločno tirjajo, da bodi pri